

[Carl P. Jensen.]

uddannelse af de folkevalgte socialudvalgsmedlemmer og praktiske socialmedhjælpere, der skal være kernen i udbygningen af det grønlandske socialvæsen. Her er det meget opmuntrende, at der har været en særdeles positiv indstilling i den grønlandske befolkning til løsningen af denne opgave.

Men på ét område vil der i den kommende tid blive tale om et meget alvorligt problem. Det bliver større og større efterhånden som befolkningen samles i større bysamfund, der som nævnt er en forudsætning for, at det kan fungere. Her tænker jeg på sæsonsvingningerne. Det siger sig selv, at det grønlandske klima spiller en afgørende rolle for fiskeriets muligheder, for råstoftilførsel og for beskæftigelse. Den befolkning, der flytter fra de små pladser, vil efterhånden være tvunget til at opgive den oprindelige levemåde; bolig- og kostvaner ændres, og der skal penge til hver dag, også når beskæftigelsen svigter af årsager, som den enkelte er aldeles uden indflydelse på. Derfor vil de største problemer vel nok være arbejdsmarkedsproblemerne. På den ene side spørgsmålet om at kunne anvise fornøden arbejdskraft for at opnå den bedst mulige udnyttelse af det grønlandske produktionsapparat; det være sig fiskeri, fabriksanlæg eller de områder, hvor der i øvrigt er behov for arbejdskraft. På den anden side spørgsmålet om at kunne yde den fornødne økonomiske hjælp, når indtjeningsmulighederne svigter, og her har vi en pligt til at yde den fornødne bistand, helst i retning af at der søges tilvejebragt en ordening efter de principper, vi kender her i landet. Det ligger ikke for i dette forslag, men jeg vil gerne ved denne lejlighed sige til den nye arbejds- og socialdirektion i Grønland, at jeg er enig med dem, der siger, at her er noget, der trænger sig meget stærkt på. Det skal ikke opfattes som en opfordring til at udarbejde en landsrådsvedtægt, men som en opfordring til arbejdsmarkedets parter i Grønland til selv i første række at interessere sig for at tage fat på denne meget nødvendige opgave.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Gerda Møller: Princippet i det foreliggende lovforslag om en udvidet og som hovedregel generel statsrefusionsordning i Grønland kan det konservative folkeparti tilslutte sig. Det er et led i hele den reform af den grønlandske forsorg, som der har været arbejdet med i de senere år.

Der er ingen tvivl om, at der er et stort behov for social hjælp på Grønland, og derfor kan jeg ikke afholde mig fra at udtrykke ønsket om, at reformen vil medvirke til, at der holdes lidt igen på administrationsomkostningerne i forbindelse med den nye ordning, således at der bliver flest mulige penge til det egentlige sociale hjælpearbejde. Jeg vil også udtrykke håbet om, at det, at der nu indføres generelle ydelser, ikke vil føre til, at arbejdsindsatsen, der jo ikke for alles vedkommende er så høj som det kunne være ønskeligt, ikke yderligere ned sættes. Her som på så mange områder inden for landets grænser har det været svært at følge med den hastige udvikling, som finder sted i dagens samfund, og årsagen har bl. a. været den enkle, som heller ikke er ualmindelig i den øvrige del af landet, at den grønlandske landskasse ikke har haft de fornødne midler til at løse de opgaver, der trænger sig på, og som er blevet mere omfattende på grund af udbygningen af socialforsorgen, der nu skal forenkles og samles i det nye socialdirektorat for på en mere rationel og betryggende måde at kunne løse de sociale og beskæftigelsesmæssige problemer, der trænger sig på i forbindelse med tilflytningen til byerne og de store udsteder.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at landsrådets økonomiske planlægningsudvalg, som har haft til opgave at udarbejde en plan for landsrådets og kommunernes drifts- og anlægsvirksomhed i årene fra 1967 til 1970, forventer et underskud på 42 mill. kr. i denne periode, og da